

Универзитет у Београду
Филозофски факултет
Наставно-научном већу

Наставно-научно веће Филозофског факултета Универзитета у Београду на седници од 23. и 24. септембра 2021. године изабрало нас је у стручну комисију за утврђивање услова за стицање научно-истраживачког звања НАУЧНИ САРАДНИК за др Катарину Митровић.

На основу увида у поднету документацију и научни рад кандидаткиње, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Биографски подаци

Др Катарина Митровић је истраживач – сарадник при Институту за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду. Рођена је 1991. године у Београду. Основну школу „Доситеј Обрадовић“ завршила је као ученица генерације, након чега је уписала и успешно завршила Трећу београдску гимназију. На Одељењу за етнологију и антропологију Филозофског факултета Универзитета у Београду завршила је основне (2015), мастер (2016) и докторске студије (2021). Дипломирала је 2015. године са просечном оценом 9,73 одбранивши дипломски рад на тему *Језик и идентитет: одбрана идентитета кроз призму индијанских језика*. Мастерирала је годину дана касније са просечном оценом 10. За мастер рад под називом *Међународна размена студената као антрополошки проблем: студија случаја студентских миграција на релацији Србија-Северна Америка* добила је награду „Боривоје Дробњаковић“ Етнографског музеја у Београду. Докторирала је 2021. године са просечном оценом 10, одбранивши докторску дисертацију *Феномен „продужене младости“ у Београду: етнолошко-антрополошка анализа*. Завршне радове Митровићеве на свим нивоима студија менторисао је проф. др Александар Бошковић, редовни професор Филозофског факултета у Београду. Због изузетних резултата током школовања др Катарина Митровић добила је стипендију

Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Фонда за младе таленте Републике Србије, као и стипендију Фондације др Зоран Ђинђић. Такође, као финалисткиња престижних програма међународне размене студената учествовала је у *Global UGRAD* програму Владе Сједињених Америчких Држава и *Erasmus +* програму Европске уније. На овај начин обогатила је своје академско искуство студирајући на Универзитету у Вајомингу (Ларами, САД, 2014-2015) и Пантеион универзитету за друштвене и политичке науке (Атина, Грчка, 2019). Др Катарина Митровић је од 2016. године ангажована на Одељењу за етнологију и антропологију као сарадница у настави током докторских студија. Учествовала је у настави на предметима *Антропологија света – компаративна религија* и *Национална етнологија/антропологија – тело и идентитет*. Од 2017. године ради на Институту за етнологију и антропологију, учествујући на истраживачким пројектима „Идентитетске политике Европске Уније: Прилагођавање и примена у Републици Србији“ (177017) и „Антрополошко проучавање Србије – од културног наслеђа до модерног друштва“ (177035). Сарађивала је и на међународним пројектима *Shared Cities: Creative Momentum*(2017) и *The Western Balkans as “double transit” room: Solidarities, boundary drawings and boundary transgressions between migrants and local inhabitants on their way to the EU* (2020). Од 2021. године ради у редакцији часописа *Антропологија* и *Anthropological Journal of European Cultures*. У звању истраживач-сарадник објавила је неколико радова у релевантним часописима, приказивала свој рад на више међународних конференција и организовала једну конференцију са међународним учешћем, за коју је уређивала и књигу апстраката.

Области њеног ужег научног интересовања су етнологија и антропологија света (компаративна религија), антропологија детињства и младости, урбана антропологија, студије младих и антропологија миграција.

Библиографија радова кандидаткиње

Изворни научни чланак у часопису:

- Naumović, Slobodan, Marija Brujić i Katarina M. Mitrović. 2021. „Uvod u antropologiju fotografije u Srbiji“. *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 69 (1). **(M24 – 46)**
- Mitrović, Katarina M. and Marija Brujić. 2021. “Good Parenting in Postsocialist Serbia: Too Much Parental Care or Too Many Children’s Needs? Anthropological Reflections“. *Antropologija* 21 (1): 29-46. **(M51 – 36)**
- Mitrović, Katarina M. 2021. “Antropologija prostora u kontekstu istraživanja fenomena ‘produžene mladosti’“. *Antropologija* 21 (1): 87-112. **(M51 – 36)**
- Mitrović, Katarina M. 2018. „Srebrica Knežević: okvir naučnog i nastavnog bavljenja etnologijom i antropologijom“. *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 66 (1): 73-88. **(M24 – 46)**
- Mitrović, Katarina M. i Ana Dajić. 2018. „Čuvari parka“: participativno projektovanje i antropološko promišljanje Platoa u Mileševskoj ulici u Beogradu. *Etnološko-antropološke sveske* (n.s.) 29 (18): 41-60. **(M52 – 1,56)**
- Mitrović, Katarina M. 2017. „Međunarodna razmena studenata na relaciji Srbija-Severna Amerika: kontekst istraživanja“. *Glasnik Etnografskog muzeja* 81: 59-79. **(M52 – 1,56)**

Објављени сажеци научног излагања на конференцијам:

- Mitrović, Katarina M. 2019. “Native Americans and Authenticity” (abstract). *The Concept of Mimesis in Interdisciplinary Perspective*, Somló Bódog Association Hungarian National Museum, pp. 43 - 44, Budapest, 1.4 2019. **(M34 – 0,56)**
- Mitrović, Katarina M. 2019. “Coexistence and Postponed Adulthood: Parents as the Best Roommates” (abstract). *Balkan Express- Living together – Tolerance, Coexistence, Reconciliation*; Faculty of Humanities, Charles University, Institute of Ethnology of the Czech Academy of Sciences and Institute of History of the Czech Academy of Sciences with the support of the Institute of International Relations, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague, pp. 19-19, Prague, 8.-9.11.2019. **(M34 – 0,56)**

Mitrović, Katarina M. 2018. „Образовни систем и идентитет северноамеричких Индијанаца“ (апстракт). *Прилог са конференције Друштво, наука, прогрес: LewisHenry Morgan (1818-1881)*, ур. Katarina M. Mitrović и Jelena Ćuković, 17. Београд: Одељење за етнологију и антропологију Филозофског факултета. (M34 – 0,56)

Докторска дисертација:

Mitrović, Katarina M. 2021. *Феномен „продужене младости“ у Београду: етнолошко-антрополошка анализа*. Докторска дисертација, одбрана 8. јула 2021. године на Филозофском факултету Универзитета у Београду. (M70 – 66)

Књига апстраката, уређивање:

Mitrović, Katarina M. и Jelena Ćuković ур. 2018. *Прилог са конференције Друштво, наука, прогрес: LewisHenry Morgan (1818-1881)*. Београд: Одељење за етнологију и антропологију Филозофског факултета. (књига апстраката) (M66 – 16)

Библиографија радова које је ауторка објавила до 2021. године класификована по категоријама

M24

Naumović, Slobodan, Marija Brujić и Katarina M. Mitrović. 2021. „Увод у антропологију фотографије у Србији“. *Гласник Етнографског института SANU* 69 (1).

Mitrović, Katarina M. 2018. „Сребрица Кнежевић: оквир научног и наставног бављења етнологијом и антропологијом“. *Гласник Етнографског института SANU* 66 (1): 73-88.

M34

Mitrović, Katarina M. 2019. "Native Americans and Authenticity" (abstract). Conference: *The Concept of Mimesis in Interdisciplinary Perspective*, Somlő Bódog Association Hungarian National Museum, pp. 43 - 44, Budapest.

Mitrović, Katarina M. 2019. "Coexistence and Postponed Adulthood: Parents as the Best Roommates" (abstract). Conference: *Balkan Express- Living together – Tolerance, Coexistence, Reconciliation*; Faculty of Humanities, Charles University, Institute of Ethnology of the Czech Academy of Sciences and Institute of History of the Czech Academy of Sciences with the support of the Institute of International Relations, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague, p. 19, Prague.

Mitrović, Katarina M. 2018. „Obrazovni sistem i identitet severnoameričkih Indijanaca“ (apstrakt). U *Prilog sa konferencije Društvo, nauka, progres: Lewis Henry Morgan (1818-1881)*, ur. Katarina M. Mitrović i Jelena Ćuković, 17. Beograd: Odeljenje za etnologiju i antropologiju Filozofskog fakulteta.

M51

Mitrović, Katarina M. and Marija Brujić. 2021. "Good Parenting in Postsocialist Serbia: Too Much Parental Care or Too Many Children's Needs? Anthropological Reflections". *Antropologija* 21 (1): 29-46.

Mitrović, Katarina M. 2021. "Antropologija prostora u kontekstu istraživanja fenomena 'produžene mladosti'". *Antropologija* 21 (1): 87-112.

M52

Mitrović, Katarina M. i Ana Dajić. 2018. „Čuvari parka“: participativno projektovanje i antropološko promišljanje Platoa u Mileševskoj ulici u Beogradu. *Etnološko-antropološke sveske* (n.s.) 29 (18): 41-60.

Mitrović, Katarina M. 2017. „Međunarodna razmena studenata na relaciji Srbija-Severna Amerika: kontekst istraživanja“. *Glasnik Etnografskog muzeja* 81: 59-79.

M66

Mitrović, Katarina M. i Jelena Ćuković ur. 2018. *Prilog sa konferencije Društvo, nauka, progres: Lewis Henry Morgan (1818-1881)*. Beograd: Odeljenje za etnologiju i antropologiju Filozofskog fakulteta. (knjiga apstrakata)

M70

Mitrović, Katarina M. 2021. *Fenomen „produžene mladosti“ u Beogradu: etnološko-antropološka analiza*. Doktorska disertacija, odbranjena 8. jula 2021. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Научно-истраживачки рад кандидаткиње

Библиографија радова др Катарине Митровић обухвата више оригиналних научних радова објављених у релевантним научним часописима, неколико сажетака објављених у зборницима сажетака са међународних конференција, уређивање једне књиге сажетака, као и одбрањену докторску дисертацију.

Према *Правилнику о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача* Министарства просвете, науке и технолошког развоја, вредновање научне компетентности др Катарине Митровић било би следеће:

Категоризација и вредновање радова кандидаткиње

Категорија	Број радова	Број бодова
M24	2	8
M34	3	1,5
M51	2	6

M52	2	3
M66	1	1
M70	1	6
		25,5

Услови за звање научни сарадник према Правилнику

Диференцијални услов- од првог избора у претходно звање до избора у звање	Потребно је да кандидат има најмање XX поена, који треба да припадају следећим категоријама:		
		Неопходно XX=	Остварено
Научни сарадник	Укупно	16	
Обавезни (1)	M10+M20+M31+M32+M33+M41+M42+M43+M44+M45 +M51+M52	10	

Обавезни (2)	M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31+M41 +M42+M51	7	
--------------	---	---	--

Научни резултати др Катарине Митровић

Диференцијални услов- од првог избора у претходно звање до избора у звање	Потребно је да кандидат има најмање XX поена, који треба да припадају следећим категоријама:		
		Неопходно XX=	Остварено
Научни сарадник	Укупно	16	25,5
Обавезни (1)	M10+M20+M31+M32+M33+M41+M42+M43+M44+M45	10	17

	+M51+M52		
Обавезни (2)	M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31+M41 +M42+M51	7	14

Анализа објављених радова

Радови др Катарине Митровић баве се антрополошком анализом транзиције у одраслост, феноменом „продужене младости“, образовним миграцијама, простором у идентитеском смислу, историјом антропологије у Србији, промишљањем и употребом аудио-визуелних материјала и метода у домаћој антропологији. Ауторски и коауторски радови кандидаткиње публиковани су као више научних чланака у научним часописима међународног значаја, врхунским часописима од националног значаја и истакнутим националним часописима. Они су засновани су на темељном истраживачком и оригиналном научном раду, а осим за научну заједницу, могу бити значајни и за шире друштво и формулисање јавних политика.

1. Докторска дисертација Катарине Митровић „Феномен 'продужене младости' у Београду: Етнолошко – антрополошка анализа“ (2021) бави се феноменом „продужене младости“, и са тим у вези „зрелим заједничким становањем“, дужом транзицијом у одраслост, као и финансијском и стамбеном зависношћу младих

људи у проучаваном контексту. Поред других фактора које кандидаткиња препознаје и објашњава, она посебно указује на значај који културне представе имају на схватање суживота младих и њихових родитеља као „доброг избора“. Указујући на породичне динамике, схватање промена и перспектива, као и начине на које су конструисане „добра“ младост, родитељство, брига и слично, Митровићева истражује како културне представе утичу на транзицију у одраслост, те како млади и њихови родитељи виде своје позиције унутар дељеног домаћинства. У докторској дисертацији кандидаткиња предлаже основну хипотезу да на феномен „продужене младости“ утичу културне представе, попут представа о „добром“ родитељству и „нормалности“ живота са родитељима током младости. На основу ове хипотезе постављена је и друга, пратећа, претпоставка да феномен „продужене младости“ није искључиво изнуђен економским и политичким факторима, већ се може посматрати као „добар“, „очекиван“ или „норамалан“ избор у проучаваном контексту. У складу са наведеним претпоставкама формулисана су истраживачка питања, са намером да се истражи контекст и подробно преиспитају концепти схваћени као идентитетски, историјски и социокултурни. Истраживање је потврдило полазне претпоставке у виду резултата који указују на представе којима се оријентишу млади људи који могу да приуште самосталан живот, али ипак бирају да остану у породичним домаћинствима. Катарина Митровић на основу резултата истраживања закључује да се „продужавање младости“, дужа транзиција у одраслост и живот са родитељима посматрају као стратегија за будућност и најисплативији од свих расположивих избора.

Научни допринос докторске дисертације се огледа у неколико димезија. Пре свега, у домаћој антропологији се по први пут улази у дијалог са постојећим социолошким, антрополошким и другим истраживањима о младима и младости, на начин који доприноси разумевању улоге културних фактора, а не само „тврдих“ показатеља попут демографских одлика или економског статуса, у обликовању друштвеног феномена „продужене младости“. Подаци и закључци до којих кандидаткиња долази и које на оригиналан начин тумачи увећавају општи фонд научног знања о проучаваном феномену. Такође, закључци дисертације су

уобличени на начин да могу бити примењени у реформи јавних политика, чиме се ова дисертација уклапа у европску и српску научну политику приближавања академских и ванакадемских циљева истраживања.

2. Једну од посебних тема дисертације у којој се феномен „продужене младости“ посматра кроз перспективу антропологије града и антропологије простора, кандидаткиња објављује и као научни рад под називом „Антропологија простора у контексту истраживања феномена 'продужене младости'“ (2021). У овом раду Митровићева анализира културне представе о простору, указујући на наративе о граду, крају и собама младих људи који живе са својим родитељима. Даље, рад се фокусира на значења приписана просторима и животним аранжманима, при чему се указује и на преципиране алтернативе и животне аранжмане „других“. Др Катарина Митровић показује како се млади људи у Београду односе према урбаној топографији и како културне представе о простору моделују њихова размишљања о осамостаљењу и селидби из породичног дома.
3. Коауторски рад објављен на енглеском језику под називом *GoodParenting in PostsocialistSerbia: TooMuchParental Care orTooManyChildren'sNeeds? AnthropologicalReflections(2021)* такође је посвећен анализи феномена „продужене младости“. У овом раду ауторке се фокусирају на културне представе о родитељству, одгајању деце и родитељским моделима у Србији и на Западу. Анализирајући шта значи добро родитељство из перспективе српских родитеља и мајки пореком из Европске уније које живе у Београду, ауторке показују да се „Западни“ начин одгајања деце високо вреднује, чак и када се не употребљава у пракси.
4. Један од истакнутих радова Катарине Митровић бави се делом Сребрице Кнежевић (1930-2012) и њеним доприносом истраживањима народне медицине, исхране и етнологије света. У раду под називом „Сребрица Кнежевић: оквир научног и наставног бављења етнологијом и антропологијом“ (2018) Митровићева посебно истиче педагошки рад и иновативност коју је др Сребрица Кнежевић, професорка и предавач на Одељењу за етнологију и антропологију од 1952. до 1995. године, увела у наставу етнологије и антропологије користећи аудио – визуелне материјале.

Такође, у раду се указује на интердисциплинарност и тежњу технолошкој писмености која је усмерила многе будуће етнологе и антропологе.

5. Катарина Митровић бави се и антрополошким промишљањем визуелних материјала, пре свега фотографије, и у коауторском раду „Увод у антропологију фотографије у Србији“ (2021). У овом раду аутори показују пут употребе фотографије у етнологији и антропологији, од техничког средства пригодног за теренско бележење, преко документовања и презентације грађе у музејима и научним институцијама, све до теоријских разматрања фотографије и институционализације визуелне антропологије као поддисциплине. Аутори посебно истичу на који начин се фотографија користи у етнолошко-антрополошким истраживањима у Србији, реконструишу главне црте такозваног визуелног заокрета у домаћој науци и указују на неке од његових последица.
6. Такође треба поменути и коауторски рад под називом „'Чувари парка': партиципативно пројектовање и антрополошко промишљање Платоа у Милешевској улици у Београду“ (2018). У овом тексту ауторке приказују настајање и релацијутрансдисциплинарног решења, насталог партиципативним пројектовањем које се тематски може уврстити у област антропологије дизајна. У свом раду, ауторке тумаче простор као идентитетско „антрополошко место“, идентификујући места сусретања, размене и конструисања заједнице. Анализирајући динамике комшијских односа кроз призму дељеног простора, ауторке показују могућности и прилике за учешће антрополога и етнолога у трансдисциплинарним и партиципативним пројектима.
7. У раду „Међународна размена студената на релацији Србија – Северна Америка: контекст истраживања“ (2017), Катарина Митровић представља компаративно истраживање које је спровела са учесницима студентских размена, односно студентима из Србије који су били на академској размени у Сједињеним Америчким Државама и студентима из Сједињених Америчких Држава и Канаде који су били на размени у Србији. У овом раду Митровићева показује методологију коришћену приликом истраживања удаљених терена, контекст проучавања

студентских миграција, анализирајући уз све наведено и позицију студента на размени на размеђу различитих идентитета: странца, мигранта, туристе и студента.

Закључак

На основу увида у радну биографију и објављених стручних радова, Комисија сматра да др Катарина Митровић испуњава све законске услове и испуњава све научне услове за избор у звање научни сарадник. Она је млада истраживачица, која тек почиње своју научно истраживачку каријеру, међутим, квалитет њених публикација указује на то да се др Митровић развија у врхунску научницу. У своједосада објављених радова укључује изузетно висок ниво знања и разумевања различитих теоријских концепата који се тичу места и улоге идентитета (један од кључних појмова савременог света), као и различитим друштвеним последицама и контекстима одређених ситуација. Њени радови одликују се изузетном стручношћу, критичким размишљањем и врхунским руковањем кључним теоријским појмовима, заснованим на аргументима из широког спектра светских и домаћих дела и литературе. Теме њеног истраживања су врло релевантне за разумевање савремених процеса у друштву, као и за шири контекст разумевања између различитих генерација. Кандидаткиња ово успешно комбинује са резултатима сопствених емпиријских истраживања.

Посебно је важно што кандидаткиња успешно комбинује истраживања на локалном нивоу са значајем којим тема којима се бави (и њихово прилагођавање промењеним политичким околностима) доноси на шири, глобални ниво. Кандидаткиња је показала да је способна за квалитетна индивидуална истраживања бавећи се иновативним темама и на тај начин пружајући свој допринос развоју етнологије и антропологије у Србији. Научни рад др Катарине Митровић представља изузетан допринос развоју домаће етнологије и антропологије и указује на релевантност етнологије и антропологије за разумевање савременог глобалног и локалног друштва и културе.

На основу свега овога, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да предложи Комисији за звања Министарства просвете, науке и технолошког развоја да др Катарину Митровић изабере у звање научног сарадника.

У Београду, 28.9.2021.

Комисија:

др Александар Бошковић, редовни професор,
Филозофски факултет Унииверзитета у Београду

др Сузана Игњатовић, виши научни сарадник,
Институт друштвених наука у Београду

др Ивана Гачановић, доцент и научни сарадник,
Филозофски факултет Унииверзитета у Београду